FOLKTANDVÅRDEN | REGION DALARNA

Godkänt
2026-06-26

Versionsnummer
2.0

Giltigt t.o.m
2029-07-01

Diarienummer

Smärtlindring inom barntandvården

Folktandvården Dalarna

RamBarnStöd

0-2 år

Invasiv behandling endast på specialistklinik

- Förberedelse av föräldrar.
- Patienten liggande i förälders famn.
- Preoperativ analgetika paracetamol suppositorier/mixtur, se uppladdningsdos i Tabell dosering paracetamol.
- Sedering midazolam rektalt (alternativt oralt) i spolspruta
- Dosering 0,4 mg/ kg kroppsvikt.
- Glukos 30% till barn <1 år, enligt dosering Glukos
- Lidocainsalva 5% - appliceras lokalt.
- Beakta maxdos lidokain 5 mg/kg kroppsvikt (salva och injektion).
- Lokalanestesi med buffrad lidocainlösning (1ml natriumbikarbonat 50mg/ml blandas med 5 ml Lidocain-adrenalin oavsett styrka).

Lugn atmosfär, dämpad belysning, lugn musik och få personer i behandlingsrummet.

Distraktion med såpbubblor etc.

Barn < 1 år
Glukos 1 ml 30 % glukoslösning dras upp i en spruta. Ge halva dosen cirka två minuter före ingreppet och resten uppdelat i mindre portioner som kan administreras av en förälder eller assistent, samtidigt som barnet får suga på napp eller annat. Spruta försiktigt in glukoslösningen mot insidan av barnets kind. Spruta inte fortare än att barnet hinner med att svälja. Dosen kan upprepas 1–2 gånger. Håll barnet lite upprätt så det får lättare att svälja. Stick barnet inom cirka 3-4 minuter efter tillförsel av glukoslösningen.

Barn 0-2 år
Lokalanestetika Lidokain (Xylocain) kan buffras genom att blanda 10 ml lidokain (oavsett styrka) med 2 ml Natriumbikarbonat 50 mg/ml. Detta ger mindre smärta vid injektion.
Maxdos lidokain är 5 mg/kg utan adrenalin och 7 mg/kg med adrenalin

Upprättat av Norman Marie b /Centrum oral rehabilitering /Falun
Godkänt av Knöös Sofia /Folktandvårdens kansli /Falun
För verksamhet Tandvårdsförvaltning
Dokumentsamling Patienten FTV; RamBarn

Allmänt

Från 2 års ålder förbereds patient åldersadekvat med inskolning enligt Tell-Show-Do. Vid behov använd bildstöd. Förbered vårdnadshavare.

Vid behandling med Midazolam gäller dosering 0,4 mg/kg kroppsvikt maxdos 10mg. Sedering på allmäntandvården från 2 år eller 12 kg kroppsvikt, mindre barn behandlas på specialistklinik.

Vid lustgassedering max 60% lustgas/syrgas blandning i näsmask, sedering med lustgas sker alltid under förutsättning att patienten har fullgod näsandning.

För dosering av smärtlindring med Paracetamol se tabell Dosering paracetamol, vid behov i kombination med Ibuprofen se tabell Dosering Ibuprofen.

För ytanestesi inför injektion används Lidocain munhålepasta 5mg/ml 4 min.

För injektion lokalanestesi används Xylocain Dental Adrenalin 20mg/ml + 12.5 mikrog/ml, vid kontraindikation Xylocain-Adrenalin används Citanest Dental Octapressin 30mg/ml+0.54 mikrog/ml

2-7 år

- Överväg preoperativ paracetamol (uppladdningsdos) 60 min före ingrepp
- Ytanestesi med Lidocain munhålepasta 4 min
- Lokalanestesi injektion Xylocain Dental adrenalin alt. Citanest Dental Octapressin. Från 4 års ålder kan även Septocain Dental Adrenalin övervägas.
- Överväg behov av sedering med Midazolam oralt eller rektalt beroende på mognadsgrad och förmåga till att inta Midazolamet oralt. Från ca 4 år sedering med lustgas.

Lugn atmosfär, dämpad belysning, lugn musik eller distraktion.

7-11 år

- Överväg preoperativ paracetamol (uppladdningsdos) 60 min före ingrepp
- Ytanestesi med Lidocain munhålepasta 4 min
- Lokalanestesi injektion Xylocain Dental adrenalin, Citanest Dental Octapressin alt Septocain Dental Adrenalin.
- Överväg behov av sedering. Vid behov kombination av Midazolam och lustgas.

Distraktion – lyssna på musik, massage av förälder osv.

11-12 år och uppåt

- Överväg uppladdningsdos med preoperativ paracetamol 60 min före ingrepp, överväg preoperativ analgetika med ibuprofen 60 min före ingrepp,
- Ytanestesi med Lidocain munhålepasta, lokalanestesi Xylocain- Adrenalin, Citanest Dental Octapressin alt Septocain Dental Adrenalin.
- Överväg behov av sedering med Midazolam oralt eller sedering med lustgas. Vid behov kombination av Midazolam och lustgas.

Distraktion – lyssna på musik (eget val), massage av förälder osv.

För mer information om sedering med midazolam, se RamBarn-dokumentet ”Sedering av barn och ungdomar”

Idagsläget finns inte tydlig evidens för preoperativ smärtlindring för att minska procedursmärta och inte heller för postoperativ smärtlindring efter normal extraktion.

Dock saknas även evidens för att inte ge smärtlindring i samband med tandbehandling som kan förväntas ge smärta. Då små barn har svårt att förmedla smärtupplevelser och det finns vetenskaplig evidens för att föräldrar

underskattar barnens subjektiva besvär bör vi i högre utsträckning överväga analgetika i de fall vi förväntar oss procedursmärta eller postoperativ smärta.

DOSERINGSANVISNINGAR enligt länsdokument

”Behandling av barn vid smärtsamma procedurer ”

För doseringstabeller se sida 3 i detta dokument.

Dosering Paracetamol

Bör ej ges till barn med leversjukdom.
Observera att underhållsdosen skall reduceras med 25% efter 3 dygn om fortsatta behov av snärtlindring

Vikt	**Uppladdningsdos**		**Underhållsdos** *dosen bör reduceras med 25% efter 3 dygn	
kg	**Supp/Tabl mg**	**Mixtur 24 mg/ml**	**Supp/Tabl mg**	**Mixtur 24 mg/ml**
2,0 - 2,9	30 mg	2 ml	30 mg x 4*	1,2 ml x 4*
3,0 – 3,9	60 mg	3,5 ml	30 mg x 6*	2 ml x 4*
4,0 – 5,9	120 mg	5 ml	90 mg x 4*	3,5 ml x 4*
6,0 – 7,4	185 mg	8 ml	125 mg x 4*	6 ml x 4*
7,5 – 9,9	250 mg	11 ml	185 mg x 4*	7,5 ml x 4*
10,0-12,4	375 mg	15 ml	250 mg x 4*	10 ml x 4*
12,5-14,9	500 mg	20 ml	250 mg x 4*	13 ml x 4*
15,0 -17,4	625 mg	25 ml	500 mg x 3*	15 ml x 4*
17,5-19,9	750 mg	30 ml	500 mg x 3*	18 ml x 4*
20,0-22,4	750 mg	35 ml	500 mg x 4*	20 ml x 4*
22,5-24,9	1000 mg	40 ml	500 mg x 4*	23 ml x 4*
25,0-29,9	1000 mg	45 ml	625 mg x 4*	26 ml x 4*
30,0-39,9	1250 mg	50 ml	750 mg x 4*	30 ml x 4*
40,0-49,9	1500 mg	70 ml	1000 mg x4*	40 ml x 4*
> 50	2000 mg	80 ml	1000 mg x4*	40 ml x 4*

Dosering NSAID
Ge **något** av dessa preparat vid respektive dostillfälle. Fortsätt ge paracetamol enligt ovan.
OBS! Använd ej vid njursjukdom, hjärtsvikt, hypovolemi, blödningsbenägenhet, ASA-allergi.
Åldersgränser : Ibuprofen > 3 mån, naproxen > 6 mån.

Vikt kg	**Ibuprofen Supp 60,125 mg**	**Ibuprofen Mix 20mg/ml**	**Ibuprofen Tabl 200mg**	**Naproxen Tabl 250 mg**
6,0-7,4	60mg x 3	2,3ml x 4		
7,5-11,9	60mg x 4	3,5 ml x 4		
12,0-14,9	125mg x4	6 ml x 4		
15,0-19,9		7,5 ml x 4		halv tablett (125 mg) x 2 kan användas från 17 kg
20,0-29,9		10 ml x 4	200 mg x 4	
30,0-39,9		15 ml x 4	300 mg x 4	1 tabl 250 mg x 2 från 35 kg
>40		20 ml x 4	400mg x 4	